

Dopady spotřeby potravin v Evropě na biodiverzitu

Produkce a spotřeba potravin jsou jedním z hlavních původců degradace životního prostředí a poklesu biodiverzity. Proto je třeba řešit dvě úzce propojená témata, bezpečnost potravin a ochranu biodiverzity, aby bylo v globálním měřítku dosaženo udržitelného potravinového systému. Z důvodu komplexnosti systému produkce a spotřeby potravin je kvantifikace vlivů potravinových dodavatelských řetězců na biodiverzitu komplikovaná. **Posuzování životního cyklu (LCA - Life Cycle Assessment)** umožňuje systematicky řešit dopady dodavatelských řetězců na životní prostředí, což představuje referenční metodologii, která může být aplikována pro hodnocení potravinových systémů.

Tato studie vychází ze studie provedené v roce 2017 s názvem "Koš plný potravin" (Notarnicola et al, 2017), která byla později rozšířena (Castellani et al., 2017). Tyto studie zahrnovaly 19 vzorků potravinových produktů, které byly vybrány pro jejich význam z hlediska množství či ekonomické hodnoty. Pro účely této studie byl vybrán reprezentativní vzorek 32 potravinových produktů z Evropské unie. Dopad těchto produktů na životní prostředí byl následně vypočítán pomocí postupů založených na metodě posuzování životního cyklu. Potenciální přispění k současnému poklesu biodiverzity způsobené spotřebou potravin v Evropské unii bylo vyhodnoceno s ohledem na ukazatele na úrovni tzv. midpointu a endpointu. Taktéž bylo provedeno srovnání hnacích mechanismů dopadů spotřeby potravin na životní prostředí. Přístupy používané v této práci jsou považovány za nejlepší možné, a to s ohledem na nedostupnost detailních údajů o oblastech, ve kterých dochází k ovlivňování biodiverzity prostřednictvím potravinového průmyslu.

Mezi oblasti mající největší dopad na životní prostředí patří produkce masných výrobků, produkce dalších živočišných produktů (mléko, sýr, máslo, vejce), podpora využívání půdy k zemědělským účelům (zejména pěstování ječmene a sojových bobů) a změna klimatu. Bez ohledu na faktory způsobující úbytek biodiverzity, které lze spočítat pomocí metody posuzování životního cyklu, ukazují důkazy o poklesu biodiverzity v evropském i globálním měřítku, že systém vyhodnocování by měl být dále rozvíjen, a to zejména co se týče ekotoxicity, nadměrného využívání zdrojů a vlivu invazivních druhů.

Využitelné výstupy:

Posuzování dopadů potravinového průmyslu na biodiverzitu je velice komplexní záležitostí, která je ovlivněna mnoha kontextovými, prostorovými a časovými odlišnostmi. Nicméně, bez ohledu na omezení a nejistoty spojené s vyhodnocováním dopadů na biodiverzitu ve velkém měřítku a bez možnosti výpočtu absolutních čísel identifikuje tato studie oblasti, které by měly být brány v úvahu z hlediska tvorby strategie pro ochranu životního prostředí. **Současný potravinový průmysl v Evropě ovlivňuje biodiverzitu nejen v evropském, ale i globálním měřítku. Nejvíce ovlivněna je biodiverzita spotřebou masa a mléka, což v případě vyvážené a zdravé stravy ukazuje na sociální benefity a benefity v rámci životního prostředí.**

Grafické přílohy: [crenna-fig1.png](#) [1]

 [crenna-fig2.png](#) [2]

 [crenna-fig3.png](#) [3]

 [crenna-fig4.png](#) [4]

Zdroj: Crenna E., Sinkko T., Sala S. (2019) Biodiversity impacts due to food consumption in Europe. *Journal of Cleaner Production* 227. 378 - 391 pp.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S095965261931131X?via%3Dihub>

Zadal: Alena Peltanová (překlad Adéla Boušková)

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/dopady-spotreby-potravin-v-evrope-na-biodiverzitu>

Odkazy:

- [1] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/crenna-fig1.png>
- [2] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/crenna-fig2.png>
- [3] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/crenna-fig3.png>
- [4] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/crenna-fig4.png>